

Bilag 3

Et af udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og indenrigsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Kommunaludvalget.

Spørgsmål 2:

Der ønskes en oversigt over, i hvilke tilfælde i tilføjelser til valgloven man fraviger det strikte princip om danske statsborgeres bopælspligt i Danmark som forudsætning for valgret.

Svar:

Efter § 1 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. april 2001) er der valgret til Folketinget for enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og har fast bopæl i riget. Det gælder dog ikke, hvis den pågældende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.

Om opfyldelse af bopælskravet for personer, der opholder sig i udlandet, indeholder lovens § 2 følgende bestemmelse:

»§ 2. Personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget.

Stk. 2. Følgende personer, der midlertidigt har taget ophold i udlandet, anses ligeledes for at have fast bopæl i riget:

Personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet som ansat af en dansk offentlig myndighed eller en herværende privat virksomhed eller forening.

Personer, der opholder sig i udlandet som ansat i en international organisation, hvoraf Danmark er medlem.

Personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet af en dansk hjælpeorganisation.

Personer, der opholder sig i udlandet i uddannelsesøjemed.

Personer, der opholder sig i udlandet af helbredsmæssige grunde.

Personer, der opholder sig i udlandet, og som i henseende til tilknytningen til riget ganske må

sidestilles med de personer, der er nævnt i nr. 1-5.

Stk. 3. En person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af stk. 1 eller 2, anses for at have fast bopæl i riget, såfremt de pågældende to samlevende

har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller

opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen.«

Reglen i § 2, stk. 1, (diplomatreglen) og den tilhørende regel om samlevende ægtefæller, jf. lovens § 2, stk. 3, nr. 1, hidrører fra en lovændring i 1970 (lov nr. 283 af 10. juni 1970), mens reglerne i § 2, stk. 2, med den tilhørende regel om samlevende ægtefæller, jf. lovens § 2, stk. 3, nr. 1, blev indsat i loven ved en lovændring i 1980 (lov nr. 145 af 30. april 1980).

Registrerede partnere har siden 1989 været sidestillet med ægtefæller i relation til opfyldelse af bopælsbetingelsen for valgret uanset ophold i udlandet. Dette følger af loven om registreret partnerskab (lov nr. 372 af 7. juni 1989), § 3, stk. 2, hvorefter bestemmelser i dansk lovgivning, som omhandler ægteskab og ægtefæller, skal anvendes tilsvarende på registreret partnerskab og registrerede partnere.

Ved lov nr. 472 af 12. juni 1996 om ændring af lov om valg til Folketinget, hvorved folketingsvalg-lovens § 2 fik sin nuværende udformning, blev ugifte samlevende på betingelse af, at de opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen, sidestillet med samlevende ægtefæller i relation til opfyldelse af bopælsbetingelsen for valgret uanset ophold i udlandet, jf. gældende lovs § 2, stk. 3, nr. 2.

Bestemmelsen i folketingsvalglovens § 2 er udtryk for en udvidende fortolkning af bopælsbegrebet i grundlovens § 29, stk. 1.